

MEMO

Voor : Drechtstedenbestuur

Van : College van Burgemeester & Wethouders van Sliedrecht

Datum : 9 januari 2020

Betreft : Advies Invulling taakstelling GRD-begroting 2020 Sliedrecht

Alternatief voorstel

Wij realiseren ons dat bezuinigingen altijd pijn doen en dat deze ook direct impact hebben op de kwetsbare inwoners. Wij bieden u graag ter overweging een alternatief voorstel aan, wat meer recht doet aan meer evenwicht tussen (1) het inwonersperspectief, (2) maatschappelijke impact en (3) financiële effecten en (4) verdeling van de pijn over de gehele breedte van het sociaal domein.

Alternatief voorstel

<i>(Gedeeltelijk) huidige voorstel DSB:</i>	2020	2021
1.1 Bezuinigingen minimabeleid	€ 611.335	€ 611.335
1.3 Participatie en vrijwilligersbonus	€ 26.667	€ 160.000
1.4 Baanbonus stopzetten	€ 234.000	€ 500.000
1.6 Drechthopper	€ 160.000	€ 160.000
Sub Totaal	€ 1.032.002	€ 1.431.335
<i>Aanvullende alternatieve voorstellen</i>	2020	2021
2.1 Programmabudget Budgetadvies en schuldbemiddeling halveren	€ 60.000	€ 60.000
2.2 Verlagen Persoonlijk Minimabudget	€ 645.000	€ 645.000
2.3 Beëindigen inzet Adviseur geldzaken	€ 173.000	€ 173.000
2.4 Kwetsbare jongeren	€ 93.000	€ 93.000
2.5 Drechthopper taxifunctie stoppen	€ 50.000	€ 450.000
2.6 Impuls Statushouders Light ¹	€ 422.000	€ 565.000
2.7 SMS Kinderfonds alternatief	€ 183.000	€ 183.000
2.8. Drechthopper doelgroep 75+ stoppen	€ 300.000	€ 300.000
Sub Totaal	€ 1.926.000	€ 2.469.000
Totaal	€ 2.958.002	€ 3.900.335

¹ De Sociale Dienst Drechtsteden heeft onvoldoende zichtbaar gemaakt wat de exacte opbrengst is. Dit bedrag is daarom een inschatting op basis van cijfers die door de Sociale Dienst in het verleden beschikbaar zijn gesteld.

2.1. Programmabudget schuldbemiddeling halveren	Budgetadvies en	2020	2021
		€ 60.000	€ 60.000
Voorstel: verlagen van het programmabudget Budgetadvies en Schuldbemiddeling, dat bedoeld is voor communicatiestrategie en doorontwikkeling schuldhulpverlening.			
<i>Nader uitgewerkt in voorstel D in bijlage 3 Uitwerking overige maatregelen regionaal sociaal domein</i>			
<u>Argumenten:</u>			
- Deze bezuinigingsmaatregel beschrijft slechts een halvering van het communicatiebudget voor schuldhulpverlening (SHV). De potentiële bezuiniging kan daarmee opgetrokken worden naar € 120.000 zonder dat dit directe impact heeft op de inwoners. In samenspraak met lokale partijen en organisaties in het voorliggende veld van voorzieningen (Hulp bij Thuisadministratie, Sociaal Juridische Diensten, Schuldhulpmaatje etc.) zou het verwachte negatieve effect, verminderde toeleiding naar SHV, geminimaliseerd/ongedaan gemaakt kunnen worden - Dit is geen wettelijk verplichte taak.			
<u>Kanttekeningen:</u>			
- Verminderde communicatie kan er toe leiden dat inwoners later de weg naar schuldhulpverlening weten te vinden. - Ketenpartners worden minder goed op de hoogte gebracht van het schuldhulpverleningsaanbod. - Niet bekend is of met de voorgestelde bezuiniging de formatieve bezetting geraakt wordt.			

2.2. Verlagen Persoonlijk Minimabudget (PMB)	2020	2021
	€ 645.000	€ 645.000
Voorstel: Op grond van artikel 36 lid 1 Participatiewet kan een inwoner (die aan de overige voorwaarden voldoet) in aanmerking komen voor een individuele inkomenstoelage, indien hij behoort tot de doelgroep, langdurig een laag inkomen heeft, geen vermogen heeft en geen uitzicht op inkomensverbetering heeft. Dit is het zogeheten PMB. Het PMB bedraagt nu 35% van de van toepassing zijnde norm. Het voorstel is dit percentage te verlagen naar 25% van de norm. <i>Nader uitgewerkt in voorstel E2 in bijlage 3 Uitwerking overige maatregelen regionaal sociaal domein</i>		
<u>Argumenten:</u> - Uit de geschiedenis van de totstandkoming van de bepalingen over de individuele inkomenstoelage in de Participatiewet noch die van de langdurigheidstoelage in de WWB blijkt dat de wetgever een minimum- of maximumhoogte van de toeslag heeft beoogd. Evenmin blijkt uit de wetsgeschiedenis dat de wetgever heeft beoogd dat differentiatie moet worden aangebracht in de hoogte van de toeslag, bijvoorbeeld gelet op de leefvorm. Gemeenten zijn geheel vrij in de wijze waarop zij invulling geven aan de inkomenstoelage. Dit zorgt ervoor dat het relatief eenvoudig is om het PMB – met inachtneming van redelijke termijnen – te verlagen. <i>Aanvullend voorstel:</i> - Het is interessant om deze korting te koppelen aan nieuw op te stellen beleid om (op basis van artikel 31 van de Participatiewet) inspanningen om uit de bijstand te komen te belonen (extra inkomsten mogen behouden worden of een premie). Op deze manier wordt uitstroom uit de bijstand extra gestimuleerd. Dit zal uiteindelijk tot hogere bezuinigingen leiden en hogere maatschappelijke opbrengsten voor de inwoners zelf. <u>Kanttekeningen:</u> - Huishoudens met een langdurig laag inkomen hebben een minder besteedbaar inkomen.		

- Het verlagen van het PMB zal tot veel ontevredenheid bij rechthebbenden en belangenbehartigers leiden. Dit was ook het geval toen het PMB per 1 januari 2018 werd verlaagd van 40% naar 35% van de norm.

2.3. Beëindigen inzet adviseur geldzaken	2020	2021
	€ 173.000	€ 173.000

Voorstel: Er is met ingang van 1 januari 2018 voor 2 FTE aan adviseurs geldzaken ingesteld. Het voorstel is te stoppen met de inzet van deze functie, per 1 januari 2020.

Nader uitgewerkt in voorstel E5 in bijlage 3 Uitwerking overige maatregelen regionaal sociaal domein

Argumenten:

- Uit de evaluatie minimabeleid blijkt dat de adviseurs geldzaken een voorstel is op verzoek van de Cliëntenraad Drechtsteden en het Platform tegen Armoede Drechtsteden. In het voorstel is niet opgenomen dat het om een voorliggende voorziening gaat die de Drechtsteden gemeenten al lokaal ingevuld hadden. Onderstaand de gebruikersaantallen over Q4 2018:
Dordrecht 273, Zwijndrecht 41, Alblasserdam 6, Hardinxveld-Giessendam 3, Hendrik Ido Ambacht 8, Papendrecht 12, **Sliedrecht 11**, onbekend 51.
- De taken van de adviseur geldzaken, kunnen lokaal opgevangen worden door de voorliggende voorzieningen (o.a. Hulp bij Thuisadministratie en Financieel café).
- Het is geen wettelijk verplichte taak.

Kanttekeningen:

- Nu komen inwoners bij de adviseurs geldzaken terecht door aanmeldingen vanuit ketenpartners (bijvoorbeeld het Sociaal Wijkteam, het Leger des Heils, ASVZ, De Hoop, vrijwilligersorganisaties) en door directe doorverwijzingen vanuit medewerkers van de Sociale Dienst Drechtsteden (bijvoorbeeld klantregisseurs of Wmo-consulenten). Als het aanbod van de adviseur geldzaken stopt zal dit helder moeten worden gecommuniceerd naar inwoners en maatschappelijke partners en zal er naar het lokale voorveld verwezen moeten worden. Het risico is dat inwoners in het begin verkeerd worden doorverwezen, maar de impact voor de Sliedrechtse inwoners is minimaal.

2.4. Kwetsbare jongeren inzet beperken	2020	2021
	€ 93.000	€ 93.000

Voorstel: Stoppen met het beschikbaar stellen van 1 fte regisseur voor het project 'de Matchmaker' voor kwetsbare jongeren.

Nader uitgewerkt in voorstel G in bijlage 3 Uitwerking overige maatregelen regionaal sociaal domein

Argumenten:

- In 2018 is er op ZHZ niveau met 228 jongeren contact gelegd in het kader van het project de 'Matchmaker'. Hiervan zijn er 122 naar werk begeleid, zijn er 56 uitgestroomd richting school (of een combinatie school-werk) en zaten er 50 in een zorgtraject. Het is de vraag in hoeverre specifiek de inzet van deze regisseur tot deze resultaten heeft geleid t.o.v. het gebruik van de bestaande structuren. De effectiviteit is niet bewezen.

Kanttekeningen:

- Het stopzetten van dit project kan als gevolg hebben dat jongeren langer buiten beeld blijven. Signaleringsnetwerken (o.a. vroeg signalering schulden, lokale signaleringstructuur op vindplaatsen) kan dit deels opvangen.

2.5. Drechthopper Taxifunctie stoppen	2020	2021
	€ 50.000	€ 450.000
Voorstel: Onder taxifunctie wordt verstaan dat een inwoner kan bellen en de Drechthopper binnen afzienbare tijd (1 uur besteltijd) voor komt rijden. De efficiency van het doelgroepenvervoer neemt toe wanneer ritten langer van tevoren gepland moeten worden (minimaal 24 uur van tevoren). Hetzelfde aantal klanten kan worden vervoerd met minder busjes, minder chauffeurs en minder kilometers. Bovendien zijn er minder planners nodig door mogelijkheden van automatisering. Dit voorstel zorgt dus voor meer mensen in de bus en slimmere routes. <i>Nader uitgewerkt in voorstel P in bijlage 3 Uitwerking overige maatregelen regionaal sociaal domein</i>		
<u>Argumenten:</u> - Met dit bezuinigingsvoorstel wordt er bezuinigd op apparaatskosten voor het inplannen van ritten. - De Taxifunctie blijft beschikbaar voor een kwetsbare doelgroepen; enkel de flexibiliteit wordt beperkt (minimaal 24 uur van te voren bestellen, in plaats van een uur). <u>Kanttekeningen:</u> - Een deel van de inwoners zal wellicht voor een ander vervoersmiddel kiezen als gevolg van de afname in flexibiliteit.		

2.6 Impuls Statushouders Light	2020	2021
	€ 422.000	€ 565.000

Voorstel: het gedeeltelijke stopzetten van de Impuls Statushouders

Nader uitgewerkt in voorstel K2 in bijlage 3 Uitwerking overige maatregelen regionaal sociaal domein

Argumenten:

In het Drechtstedenbestuur van 8 december 2016 heeft zij ingestemd met de aanpak voor integratie van statushouders van de Sociale Dienst Drechtsteden. Dit is op 23 december 2018 per Raadsinformatie kenbaar gemaakt bij de Drechtraad. Het project kende aanvankelijk een looptijd van 2,5 jaar en is bij de begrotingsbehandeling van 2019 structureel opgenomen in de begroting van de Sociale Dienst. Voor de jaren 2016, 2017 en 2018 is voor de dekking gebruik gemaakt van de incidentele decentrale rijksuitkering integratie en participatie van statushouders. De jaarlijkse kosten voor de Impuls Statushouders staan vanaf 2020 meerjarig begroot op € 1.124.000². Hiervan wordt € 422.000 bekostigd vanuit het Participatiebudget en de overige € 702.000 wordt aanvullende opgehaald bij de gemeenten.

Projectkosten 2017 – 2018				
	2017		2018	
Jobhunting	1 fte extra	€ 83.063	1 fte extra	€ 83.063
Startmodule	350 x € 1.500	€ 525.000	175 x € 1.500	€ 262.500
Menukaart	175 x € 500	€ 87.500	90 x € 500	€ 45.000
	350 x € 1.500	€ 525.000	175 x € 1.500	€ 262.500
Team Statushouders	5 fte extra	€ 415.315	5 fte extra	€ 415.315
Projectleider	47 weken	€ 37.600	47 weken	€ 37.600
Totaal	€ 1.673.478		€ 1.105.978	

***bron; raadsinformatiebrief, Aanpak Integratie Statushouders, 23-12-2016**

Een sleutelrol in de begeleiding van statushouders naar opleiding of werk is belegd bij het uitvoerende team dat zich inzet voor de statushouders. De casemanagers hebben een aanzienlijk kleinere caseload waardoor zij intensiever met de doelgroep aan de slag kunnen. In dit voorstel

² Begroting 2020 GR Drechtsteden

stellen we voor om te stoppen met de inzet van de startmodule en de menukaart maar het team in tact te houden. Hiermee zal naar verwachting de 'plus' effecten aan uitstroom niet volledige ongedaan worden gemaakt en kan het bezuinigingseffect makkelijk hersteld worden.

Kanttekening(en)

1. Het effect van de mogelijke reductie op de verhoogde uitstroom is niet berekend. Hierbij is ook geen rekening gehouden met de ontwikkeling van het regionale bestand statushouders. Deze is onderhevig aan de opgelegde taakstellingen per gemeente en de realisatie daarvan.
2. Er geen rekening gehouden met de looptijd van overeenkomsten met externe partijen voor het leveren van goederen en of diensten ten aanzien van de startmodule en de menukaart. Mogelijke effecten hiervan zijn niet meegerekend. De Sociale Dienst geeft aan dat er meerjarige contracten zijn afgesloten, maar geeft niet duidelijk aan wat de kosten van opzegging zijn.
3. De SDD verwacht dat het stopzetting zal leiden tot een stagnerende lading van het uitkeringsbestand met als gevolg hogere uitkeringskosten. Het is de vraag in hoe hard dit effect zal zijn, als het team blijft bestaan en gebruikt maakt van de reguliere instrumenten.

Aandachtspunt:

In het aangepaste voorstel K2 van de Sociale Dienst Drechtsteden wordt verwezen naar de nieuwe Inburgeringswet en de rol van Impuls Statushouders hierin. Het is echter de vraag of het wenselijk is om deze nieuwe lokale taak regionaal te beleggen. Wij verwijzen u hierin naar onze eerder aan u gegeven reactie naar aanleiding van uw verzoek om de nieuwe wet op de inburgering regionaal te beleggen en het in onze raad aangenomen amendement Dichtbij helpen naar werk om lokaal uitvoering te geven aan de Impuls Statushouders.

2.7 Alternatief SMS Kinderfonds	2020	2021
	€ 183.000	€ 183.000

Alternatief Voorstel: Verruiming toelating SMS Kinderfonds terug te draaien naar 120%

In bijlage 3 Uitwerking overige maatregelen regionaal sociaal domein wordt er in voorstel E3 voorgesteld om een taakstelling aan Stichting Leergeld op te leggen. We doen hier een alternatief voorstel:

In de Drechttraad van 4 juli 2017 heeft de Drechttraad naar aanleiding van de evaluatie minimabeleid een amendement aangenomen waarin de lokaal beschikbaar gestelde Klijnsmagelden à € 1.300.000 ingezet worden voor de dekking van de tekorten in het totale regionale minimabeleid. Ook is in dit amendement voorgesteld een aantal uitbreidingen op het regionale minimabeleid te doen, het volgende is aangenomen;

- De toegang tot SMS kinderfonds te verruimen van 120% naar 140% van het Wettelijk Sociaal Minimum (WSM), kosten € 183.000.
- Een deel van de Kleinsmagelden te gebruiken voor het aanstellen van twee preventiemedewerkers, kosten € 174.000.
- Het restant van de Klijnsmagelden in te zetten ter bestrijding van de structurele overschrijdingen op het minimabudget, zijnde € 943.000.

Alternatief Voorstel 2A. SMS Kinderfonds reductie

Voorgesteld wordt om het amendement van 4 juli 2017 gedeeltelijk ongedaan te maken door de verruiming van de toelating tot het SMS Kinderfonds terug te draaien. Hiermee kan een bezuiniging worden ingeboekt van € 183.000. Het landelijke gemiddeld voor toelating tot Stichting Leergeld bedraagt 110% van het WSM, met het teruggedraaien van de verruiming zitten we daar nog steeds boven.

Kanttekening(en)

1. De geprognosticeerde besparing is gebaseerd op de berekening onderliggend aan het amendement zoals opgesteld door de SDD en dateert van juli 2017.

2. Niet inzichtelijk is hoeveel kinderen hierdoor niet langer lid kunnen zijn en blijven van een vereniging.

Drechthopper doelgroep 75+ stoppen	2020	2021
	€300.000	€ 300.00

Voorstel: algemene voorziening Drechthopper schrappen, waardoor 75-plussers niet meer op grond van hun leeftijd in aanmerking komen voor een Drechthopper-pas.

Nader uitgewerkt in voorstel K2 in bijlage 3 Uitwerking overige maatregelen regionaal sociaal domein

Argumenten:

- 75-plussers met een beperking in mobiliteit kunnen een indicatie aanvragen. Wie noodzakelijkerwijs op de Drechthopper is aangewezen behoudt op deze manier de voorziening.
- Deels kan dit ondervangen worden door de verschillende lokale vervoersinitiatieven voor ouderen.

Kanttekeningen:

- Mogelijk brengt dit maatschappelijke onrust, omdat deze voorziening voor een grote doelgroep ineens wordt geschrapt.
- Het is op dit moment onduidelijk hoeveel inwoners door dit voorstel zullen worden geraakt.